

Kortikosteroid İlaçlar Nedir?

Çalışma Kağıdı

Kortikosteroid ilaçlar, inflamasyonu azaltan ve bağışıklık sisteminin aşırı tepkisini baskılayan sentetik bileşiklerdir. Astım, alerjiler, otoimmün hastalıklar ve bazı kanser türlerinin tedavisinde kullanılırlar.

Sorular

1. Aşağıdakilerden hangisi kortikosteroidlerin birincil etki mekanizması değildir?

- A) İnflamatuar mediatörlerin sentezini baskılama
- B) Bağışıklık hücrelerinin aktivasyonunu artırma
- C) Sitokin üretimini azaltma
- D) Anti-inflamatuar gen ekspresyonunu artırma

2. Hangi hastalık otoimmün bir hastalıktır ve kortikosteroid ile tedavi edilebilir?

- A) Tip 1 Diyabet
- B) Romatoid Artrit
- C) Hipertansiyon
- D) Astım

3. Kortikosteroidlerin lokal (topikal) kullanımında sık görülen bir yan etki nedir?

- A) Hipertansiyon
- B) Kilo alımı
- C) Ciltte incelme ve morarma
- D) Osteoporoz

4. Kortikosteroidlerin anti-inflamatuar etkisi nasıl gerçekleşir?

5. Hangi hastalıklarda kortikosteroidler kullanılır?

6. Kortikosteroidlerin yan etkileri nelerdir?

7. Tanımla: Kortikosteroidler hangi bezden salgılanır?

8. Tanımla: Kortikosteroidlerin temel etki mekanizması nedir?

9. Tanımla: Astım tedavisinde kortikosteroidlerin rolü nedir?

Cevap Anahtarı

1. B) Bağışıklık hücrelerinin aktivasyonunu artırma — Kortikosteroidler bağışıklık hücrelerinin aktivasyonunu baskılar, artırmaz.
2. B) Romatoid Artrit — Romatoid Artrit, vücudun kendi dokularına saldırdığı bir otoimmün hastalıktır ve kortikosteroidlerle tedavi edilebilir. Astım inflamatuvar olsa da otoimmün değildir, Tip 1 Diyabet de otoimmündür ancak primer tedavisi insülinidir, Hipertansiyon ise farklı mekanizmalara sahiptir.
3. C) Ciltte incelme ve morarma — Topikal kortikosteroidlerin uzun süreli ve aşırı kullanımında ciltte incelme, atrofi ve morarma gibi lokal yan etkiler görülebilir.
4. Kortikosteroidler, inflamatuvar hücrelerin aktivasyonunu ve migrasyonunu engelleyerek, inflamatuvar mediatörlerin (örneğin, prostaglandinler, lökotrienler) sentezini baskılayarak ve sitokin üretimini azaltarak inflamasyonu önlerler. Ayrıca, anti-inflamatuvar genlerin ekspresyonunu artırıp, pro-inflamatuvar genlerin ekspresyonunu inhibe ederler.
5. Astım, KOAH, alerjik rinit, atopik dermatit, romatoid artrit, sistemik lupus eritematozus, multipl skleroz, inflamatuvar bağırsak hastalığı (Crohn hastalığı, ülseratif kolit), böbrek nakli sonrası organ reddini önleme ve bazı lösemi/lenfoma türlerinin tedavisinde kullanılırlar.
6. Uzun süreli ve yüksek doz kullanımda Cushing sendromu benzeri yüz değişiklikleri (aydede yüzü), kilo alımı, osteoporoz, kas zayıflığı, hipertansiyon, diyabet, katarakt, glokom, enfeksiyonlara yatkınlık artışı, ciltte incelme ve morarma gibi yan etkiler görülebilir. Lokalize kullanımlarda ise uygulama yerinde yan etkiler (örn. ağızda pamukçuk, ciltte incelme) daha sık görülür.
7. Adrenal bezler (böbreküstü bezleri).
8. Anti-inflamatuvar ve immünosupresif etkilidir.
9. Hava yollarındaki inflamasyonu azaltarak nefes almayı kolaylaştırırlar.

Bounlu

Tüm kartlar, adım adım çözümler ve AI hoca desteği Notek uygulamasında.
Sınav tarihlerini Promy otomatik hatırlatıcıya çevirir.